

Codul penal

Codul de procedură penală

Legile de executare

- Decizii ale Curții Constituționale
- Recursuri în interesul legii
- Hotărâri prealabile
- Legislație conexă
- Index alfabetic

Ediție îngrijită și adnotată de
Procuror dr. Ioan-Paul Chiș și
Judecător dr. Victor Văduva

Actualizată la data de
15 iulie 2024

(3) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Legislație conexă: Directiva (UE) 2024/1385 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 mai 2024 privind combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (J.O. L din 24 mai 2024).

Capitolul VII. Traficul și exploatarea persoanelor vulnerabile

Art. 209.^[1] Sclavia. Punerea sau ținerea unei persoane în stare de sclavie, precum și traficul de sclavi se pedepsesc cu închisoarea de la 5 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi. *[R.A.: art. 190 CP 1969]*

Legislație conexă: ► art. 4 parag. 1 CEDO; ► art. 5 alin. (1) CDFUE; ► Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane (M. Of. nr. 783 din 11 decembrie 2001); ► Convenția de la Geneva din 25 septembrie 1926 referitoare la sclavie, ratificată prin Decretul nr. 988/1931 (B. Of. nr. 76 din 1 aprilie 1931); ► Convenția suplimentară cu privire la abolirea sclaviei, traficului cu sclavi și a instituțiilor și practicilor analoge sclaviei, adoptată la 7 septembrie 1956 de Conferința plenipotențiarilor Națiunilor Unite și intrată în vigoare la 30 aprilie 1957, ratificată prin Decretul nr. 375/1957 (B. Of. nr. 33 din 9 decembrie 1957).

Art. 210.^[2] Traficul de persoane. (1) Recrutarea, transportarea, transferarea, adăpostirea sau primirea unei persoane în scopul exploatării acesteia, săvârșită:

- a) prin constrângere, răpire, inducere în eroare sau abuz de autoritate;
- b) profitând de imposibilitatea de a se apăra sau de a-și exprima voința ori de starea de vădită vulnerabilitate a acelei persoane;
- c) prin oferirea, darea, acceptarea sau primirea de bani ori de alte foloase în schimbul consimțământului persoanei care are autoritate asupra acelei persoane, se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Traficul de persoane săvârșit de un funcționar public în exercițiul atribuțiilor de serviciu se pedepsește cu închisoare de la 7 la 15 ani.

(3) Consimțământul persoanei victimă a traficului nu constituie cauză justificativă.

(4) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) și (2) sunt urmate de exploatarea efectivă a unei persoane, în sensul art. 182 se aplică regulile concursului de infracțiuni.

[R.A.: art. 12, art. 15 alin. (1) și art. 16 din Legea nr. 678/2001]

Legislație conexă: ► art. 5 alin. (3) CDFUE; ► Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane (M. Of. nr. 783 din 11 decembrie 2001); ► Convenția Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane, adoptată la 3 mai 2005, ratificată prin Legea nr. 300/2006 (M. Of. nr. 622 din 19 iulie 2006); ► Legea nr. 118/2019 privind Registrul național automatizat cu privire la persoanele care au comis infracțiuni sexuale, de exploatare a unor persoane sau asupra minorilor (M. Of. nr. 522 din 26 iunie 2019).

^[1] Art. 209 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. unic pct. 2 din Legea nr. 202/2024.

^[2] Art. 210 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. unic pct. 3 din Legea nr. 202/2024.

Art. 211.^[1] Traficul de minori. (1) Recrutarea, transportarea, transferarea, adăpostirea sau primirea unui minor, în scopul exploataării acestuia, se pedepsește cu închisoarea de la 7 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Pedepsa este închisoarea de la 10 la 20 ani și interzicerea exercitării unor drepturi atunci când:

a) fapta a fost săvârșită în condițiile art. 210 alin. (1);

b) fapta a fost săvârșită de către un funcționar public în exercițiul atribuțiilor de serviciu;

c) fapta a pus în pericol viața minorului;

d) fapta a fost comisă de către un membru de familie sau de către o persoană care conviețuiește cu victima;

e) fapta a fost săvârșită de către o persoană în a cărei îngrijire, ocrotire, educare, pază sau tratament se afla minorul sau făptuitorul a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia, datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situații de dependență, unei stări de incapacitate fizică sau psihică ori altei cauze.

(3) Consimțământul persoanei victimă a traficului nu constituie cauză justificativă.

(4) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) și (2) sunt urmate de exploatarea efectivă a minorului, în sensul art. 182 se aplică regulile concursului de infracțiuni. [**R.A.:** art. 13, art. 15 alin. (1) și art. 16 din Legea nr. 678/2001]

Legislație conexă: ► art. 5 alin. (3) CDFUE; ► Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane (M. Of. nr. 783 din 11 decembrie 2001); ► Convenția Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane, adoptată la 3 mai 2005, ratificată prin Legea nr. 300/2006 (M. Of. nr. 622 din 19 iulie 2006); ► Legea nr. 118/2019 privind Registrul național automatizat cu privire la persoanele care au comis infracțiuni sexuale, de exploatare a unor persoane sau asupra minorilor (M. Of. nr. 522 din 26 iunie 2019).

Art. 212. Supunerea la muncă forțată sau obligatorie. Fapta de a supune o persoană, în alte cazuri decât cele prevăzute de dispozițiile legale, la prestarea unei munci împotriva voinței sale sau la o muncă obligatorie se pedepsește cu închisoarea de la unu la 3 ani. [**R.A.:** art. 191 CP 1969]

Legislație conexă: ► art. 42 C. Rom.; ► art. 4 parag. 2 și 3 CEDO; ► art. 5 alin. (2) CDFUE; ► Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane (M. Of. nr. 783 din 11 decembrie 2001); ► Convenția nr. 105 din 25 iunie 1957 a Organizației Mondiale a Muncii privind abolirea muncii forțate, ratificată prin Legea nr. 140/1998 (M. Of. nr. 249 din 6 iulie 1998).

Art. 213. Proxenetismul. (1) Determinarea sau înlesnirea practicării prostituției ori obținerea de foloase patrimoniale de pe urma practicării prostituției de către una sau mai multe persoane se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) În cazul în care determinarea la începerea sau continuarea practicării prostituției s-a realizat prin constrângere, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

[¹] Art. 211 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. unic pct. 4 din Legea nr. 202/2024.

(3) Dacă faptele sunt săvârșite față de un minor, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu jumătate.

(3')^[1] Dacă fapta prevăzută la alin. (3) a fost săvârșită în una dintre următoarele împrejurări:

a) fapta a fost comisă de către un membru de familie sau de către o persoană care conviețuiește cu victima;

b) minorul se afla în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului;

c) de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale asupra unui minor, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism asupra unui minor, limitele speciale ale pedepsei prevăzute la alin. (3) se majorează cu încă o pătrime.

(4) Prin *practicarea prostituției* se înțelege întreținerea de acte sexuale cu diferite persoane în scopul obținerii de foloase patrimoniale pentru sine sau pentru altul. **[R.A.: art. 329 CP 1969]**

Dezlegarea unor chestiuni de drept. Prin Decizia nr. 20/2016 (M. Of. nr. 927 din 17 noiembrie 2016), Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Timișoara, Secția penală, prin care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a problemei de drept dacă, „în cazul infracțiunii de proxenetism prevăzute de art. 213 din Codul penal – în modalitatea înlesnirii practicării prostituției, dacă faptele sunt săvârșite față de o persoană majoră și de una minoră, sunt realizate elementele constitutive ale unei singure infracțiuni prevăzute de art. 213 alin. (1) și (3) din Codul penal cu aplicarea art. 35 alin. (1) din Codul penal sau două infracțiuni aflate în concurs, respectiv art. 213 alin. (1) din Codul penal și art. 213 alin. (3) din Codul penal, ambele cu aplicarea art. 38 din Codul penal”, și a stabilit:

„În cazul în care infracțiunea de proxenetism, în varianta înlesnirii practicării prostituției, se săvârșește asupra a două sau mai multor persoane vătămate majore și minore, în «aceeași împrejurare», se va reține o singură infracțiune de proxenetism, prevăzută de art. 213 alin. (1) și (3) din Codul penal, în formă simplă.

Ori de câte ori infracțiunea de proxenetism, în varianta înlesnirii practicării prostituției, se săvârșește asupra a două sau mai multor persoane vătămate majore și/sau minore, fără legătură între ele, se va reține un concurs de infracțiuni, prevăzut de art. 213 alin. (1), art. 213 alin. (3) sau art. 213 alin. (1) și (3) din Codul penal, după caz, cu reținerea dispozițiilor art. 38 alin. (1) din Codul penal”.

Legislație conexă: ► Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane (M. Of. nr. 783 din 11 decembrie 2001); ► Convenția pentru reprimarea traficului cu ființe umane și a exploatării prostituției altora, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 2 decembrie 1949, la care România a aderat prin Decretul nr. 482/1955; ► Legea nr. 118/2019 privind Registrul național automatizat cu privire la persoanele care au comis infracțiuni sexuale, de exploatare a unor persoane sau asupra minorilor (M. Of. nr. 522 din 26 iunie 2019).

Art. 214. Exploatarea cerșetoriei. (1) Fapta persoanei care determină un minor sau o persoană cu dizabilități fizice ori psihice să apeleze în mod repetat la mila publicului pentru a cere ajutor material sau beneficiază de foloase patrimoniale de

^[1] Alin. (3') al art. 213 a fost introdus prin art. I pct. 4 din Legea nr. 217/2020.

pe urma acestei activități se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Dacă fapta este săvârșită în următoarele împrejurări:

a) de părinte, tutore, curator ori de către cel care are în îngrijire persoana care cerșește;

b) prin constrângere,

pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani. [R.A.: art. 132 din Legea nr. 272/2004]

Legislație conexă: ► Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane (M. Of. nr. 783 din 11 decembrie 2001); ► Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată (M. Of. nr. 159 din 5 martie 2014); ► Legea nr. 118/2019 privind Registrul național automatizat cu privire la persoanele care au comis infracțiuni sexuale, de exploatare a unor persoane sau asupra minorilor (M. Of. nr. 522 din 26 iunie 2019).

Art. 215. Folosirea unui minor în scop de cerșetorie. Fapta majorului care, având capacitatea de a munci, apelează în mod repetat la mila publicului, cerând ajutor material, folosindu-se în acest scop de prezența unui minor, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă. [R.A.: art. 133 din Legea nr. 272/2004]

Legislație conexă: ► Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane (M. Of. nr. 783 din 11 decembrie 2001); ► Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată (M. Of. nr. 159 din 5 martie 2014); ► Legea nr. 118/2019 privind Registrul național automatizat cu privire la persoanele care au comis infracțiuni sexuale, de exploatare a unor persoane sau asupra minorilor (M. Of. nr. 522 din 26 iunie 2019).

Art. 216. Folosirea serviciilor unei persoane exploatate. Fapta de a utiliza serviciile prevăzute în art. 182, prestate de o persoană despre care beneficiarul știe că este victimă a traficului de persoane ori a traficului de minori, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă. [R.A.: art. 14¹ din Legea nr. 678/2001]

Legislație conexă: ► Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane (M. Of. nr. 783 din 11 decembrie 2001); ► Convenția Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane, adoptată la 3 mai 2005, ratificată prin Legea nr. 300/2006 (M. Of. nr. 622 din 19 iulie 2006); ► Legea nr. 118/2019 privind Registrul național automatizat cu privire la persoanele care au comis infracțiuni sexuale, de exploatare a unor persoane sau asupra minorilor (M. Of. nr. 522 din 26 iunie 2019).

Art. 216¹.^[1] Folosirea prostituției infantile. Întreținerea oricărui act de natură sexuală cu un minor care practică prostituția se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.

Legislație conexă: ► Directiva nr. 2011/93/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor, a exploatării sexuale a copiilor și a pornografiei infantile (J.O. L 335 din 17 decembrie 2011); ► Legea nr. 118/2019 privind Registrul național automatizat cu privire la persoanele care au comis

^[1] Art. 216¹ a fost introdus prin art. I pct. 3 din O.U.G. nr. 18/2016 și este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 2 din Legea nr. 217/2023.

infracțiuni sexuale, de exploatare a unor persoane sau asupra minorilor (M. Of. nr. 522 din 26 iunie 2019).

Art. 217.^[1] Sancționarea tentativei. Tentativa la infracțiunile prevăzute în art. 209-211, art. 213 alin. (2), art. 216 și 216¹ se pedepsește.

Capitolul VIII. Infracțiuni contra libertății și integrității sexuale

Legislație conexă: ► art. 22 alin. (1) C. Rom.; ► art. 1 și art. 3 alin. (1) CDFUE.

Art. 218. Violul. (1)^[2] Raportul sexual, actul sexual oral sau anal cu o persoană, săvârșit prin constrângere, punere în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința sau profitând de această stare, se pedepsește cu închisoarea de la 5 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise în condițiile alin. (1).

(3) Pedeapsa este închisoarea de la 7 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi atunci când^[3]:

a) victima se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului;

b)^[4] fapta a fost comisă de către un membru de familie sau de către o persoană care conviețuiește cu victima;

c)^[5] abrogată;

d) fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice;

e)^[6] abrogată;

f) fapta a fost săvârșită de două sau mai multe persoane împreună;

g)^[7] făptuitorul se folosește de autoritatea funcției sale.

(3¹)^[8] Abrogat.

(3²)^[9] Pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi dacă faptele prevăzute la alin. (1)-(3) sunt comise în una dintre următoarele împrejurări:

a) fapta a avut ca urmare vătămarea corporală sau a pus în pericol viața victimei în orice alt mod;

^[1] Art. 217 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 4 din O.U.G. nr. 18/2016.

^[2] Alin. (1) al art. 218 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 5 din Legea nr. 217/2020.

^[3] Partea introductivă de la alin. (3) al art. 218 este reprodusă astfel cum a fost modificată prin art. I pct. 5 din Legea nr. 217/2020.

^[4] Lit. b) de la alin. (3) al art. 218 este reprodusă astfel cum a fost modificată prin art. I pct. 5 din Legea nr. 217/2020.

^[5] Lit. c) de la alin. (3) al art. 218 a fost abrogată prin art. I pct. 3 din Legea nr. 217/2023, punct modificat prin art. I pct. 1 din Legea nr. 424/2023.

^[6] Lit. e) de la alin. (3) al art. 218 a fost abrogată prin art. I pct. 4 din Legea nr. 217/2023.

^[7] Lit. g) de la alin. (3) al art. 218 a fost introdusă prin art. I pct. 5 din Legea nr. 217/2023.

^[8] Alin. (3¹) al art. 218 a fost introdus prin art. I pct. 6 din Legea nr. 217/2020 și a fost abrogat prin art. I pct. 6 din Legea nr. 217/2023.

^[9] Alin. (3²) al art. 218 a fost introdus prin art. I pct. 7 din Legea nr. 217/2023.

b) fapta a fost săvârșită asupra unei femei gravide;
c) în urma faptei, victima rămâne însărcinată;
d) victima se află într-o stare de vulnerabilitate vădită, cauzată de vârstă, boală, handicap fizic sau psihic ori o situație de dependență;
e) fapta a fost comisă prin folosirea unei arme sau prin amenințarea cu aceasta;
f) victimei i s-a administrat, fără știința sa sau împotriva voinței sale, alcool sau orice substanță care îi afectează discernământul sau controlul acțiunilor sale.

(4)^[1] Dacă fapta a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 9 la 18 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(5) Acțiunea penală pentru fapta prevăzută în alin. (1) și alin. (2) se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(6)^[2] Tentativa la infracțiunile prevăzute la alin. (1)-(3²) se pedepsește. **[R.A.: art. 197 CP 1969]**

Legislație conexă: Legea nr. 118/2019 privind Registrul național automatizat cu privire la persoanele care au comis infracțiuni sexuale, de exploatare a unor persoane sau asupra minorilor (M. Of. nr. 522 din 26 iunie 2019).

Art. 218¹.^[3] **Violul săvârșit asupra unui minor.** (1) Raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise de un major cu un minor care nu a împlinit 16 ani se pedepsesc cu închisoarea de la 7 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(1¹)^[4] Raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise de un minor cu un alt minor cu vârsta sub 14 ani se sancționează potrivit dispozițiilor art. 114.

(2)^[5] Raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise de un major cu un minor prin constrângere, punere în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința sau profitând de această stare se pedepsesc cu închisoarea de la 8 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(3) Raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise de către un minor cu un alt minor prin constrângere, punere în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința sau profitând de această stare se pedepsesc cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(4)^[6] Dacă faptele prevăzute la alin. (1)-(3) sunt comise în una din următoarele împrejurări:

^[1] Alin. (4) al art. 218 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 7 din Legea nr. 217/2020.

^[2] Alin. (6) al art. 218 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 8 din Legea nr. 217/2023.

^[3] Art. 218¹ a fost introdus prin art. I pct. 9 din Legea nr. 217/2023.

^[4] Alin. (1¹) al art. 218¹ a fost introdus prin art. I pct. 2 din Legea nr. 424/2023.

^[5] Alin. (2) al art. 218¹ este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 3 din Legea nr. 424/2023.

^[6] Alin. (4) și (5) ale art. 218¹ sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 3 din Legea nr. 424/2023.

a) fapta a fost comisă de către un membru de familie al minorului sau de către o persoană care conviețuiește cu minorul;

b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia cauzată de boală, handicap psihic sau fizic, situație de dependență ori de o stare de incapacitate fizică sau psihică;

c) fapta a avut ca urmare vătămarea corporală sau a pus în pericol viața minorului în orice alt mod;

d) fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice;

e) fapta a fost săvârșită de două sau mai multe persoane împreună;

f) fapta a fost săvârșită de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism ori o infracțiune de trafic de persoane sau trafic de minori;

g) în urma faptei, victima a rămas însărcinată,

maximul special al pedepsei se majorează cu 3 ani.

(5) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) și (1¹) au fost comise în schimbul unei remunerații, al unui folos material ori al unui avantaj în natură sau al promisiunii unor astfel de beneficii, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.

(5¹)^[1] Raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise de un major cu un minor cu vârsta între 16 și 18 ani se pedepsesc cu închisoarea de la 2 la 9 ani și interzicerea exercitării unor drepturi, dacă:

a) minorul este membru de familie al majorului;

b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia, datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situații de dependență, unei boli, unei stări de incapacitate fizică sau psihică ori altei cauze;

c) fapta a avut ca urmare vătămarea corporală sau a pus în pericol viața minorului în orice fel;

d) fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice.

(5²) Fapta prevăzută la alin. (5¹) se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani dacă:

a) fapta a fost săvârșită de două sau mai multe persoane împreună;

b) fapta a fost comisă de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale asupra unui minor, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism asupra unui minor ori o infracțiune de trafic de persoane sau trafic de minori.

(6) Dacă fapta a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 9 la 18 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(7)^[2] Faptele prevăzute la alin. (1) și (1¹) nu se sancționează dacă diferența de vârstă între făptuitor și victimă nu depășește 5 ani.

[1] Alin. (5¹) și (5²) ale art. 218¹ au fost introduse prin art. I pct. 4 din Legea nr. 424/2023.

[2] Alin. (7) și (8) ale art. 218¹ sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 5 din Legea nr. 424/2023.

(8) Tentativa la infracțiunile prevăzute la alin. (1)-(5²) se pedepsește.

Legislație conexă: ► Convenția Consiliului Europei pentru protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale, adoptată la Lanzarote la 25 octombrie 2007, ratificată prin Legea nr. 252/2010 (M. Of. nr. 885 din 29 decembrie 2010); ► Legea nr. 118/2019 privind Registrul național automatizat cu privire la persoanele care au comis infracțiuni sexuale, de exploatare a unor persoane sau asupra minorilor (M. Of. nr. 522 din 26 iunie 2019).

Art. 219. Agresiunea sexuală. (1)^[1] Actul de natură sexuală, altul decât cele prevăzute la art. 218, cu o persoană, săvârșit prin constrângere, punere în imposibilitate de a se apăra sau de a-și exprima voința ori profitând de această stare, se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Pedepsa este închisoarea de la 4 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi, atunci când^[2]:

a) victima se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului;
b) fapta a fost comisă de către un membru de familie sau de către o persoană care conviețuiește cu victima;

c)^[3] *abrogată*;

d) fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice;

e)^[4] *abrogată*;

f) fapta a fost săvârșită de două sau mai multe persoane împreună;

g)^[5] făptuitorul se folosește de autoritatea funcției sale.

(2¹)^[6] *Abrogat*.

(2²)^[7] Pedepsa este închisoarea de la 6 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi dacă faptele prevăzute la alin. (1) și (2) sunt comise în una din următoarele împrejurări:

a) fapta a avut ca urmare vătămarea corporală sau a pus în pericol viața victimei în orice alt mod;

b) fapta a fost săvârșită asupra unei femei gravide;

c) victima se află într-o stare de vulnerabilitate vădită, datorată vârstei, bolii, unui handicap fizic sau psihic, sarcinii sau unei situații de dependență;

d) fapta a fost comisă prin folosirea unei arme sau prin amenințarea cu aceasta;

e) victimei i s-a administrat, fără știința sa sau împotriva voinței sale, alcool sau orice substanță care îi afectează discernământul sau controlul acțiunilor sale.

^[1] Alin (1) al art. 219 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 1 pct. 10 din Legea nr. 217/2023, punct modificat prin art. 1 pct. 6 din Legea nr. 424/2023.

^[2] Partea introductivă și lit. a) și b) de la alin. (2) al art. 219 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. 1 pct. 10 din Legea nr. 217/2023, punct modificat prin art. 1 pct. 6 din Legea nr. 424/2023.

^[3] Lit. c) de la alin. (2) al art. 219 a fost abrogată prin art. 1 pct. 11 din Legea nr. 217/2023, punct modificat prin art. 1 pct. 7 din Legea nr. 424/2023.

^[4] Lit. e) de la alin. (2) al art. 219 a fost abrogată prin art. 1 pct. 11 din Legea nr. 217/2023, punct modificat prin art. 1 pct. 7 din Legea nr. 424/2023.

^[5] Lit. g) de la alin. (2) al art. 219 a fost introdusă prin art. 1 pct. 12 din Legea nr. 217/2023.

^[6] Alin. (2¹) al art. 219 a fost introdus prin art. 1 pct. 9 din Legea nr. 217/2020 și a fost abrogat prin art. 1 pct. 13 din Legea nr. 217/2023.

^[7] Alin. (2²) al art. 219 a fost introdus prin art. 1 pct. 14 din Legea nr. 217/2023.

(3)^[1] Dacă fapta a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 8 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(4) Dacă actele de agresiune sexuală au fost precedate sau urmate de săvârșirea actelor sexuale prevăzute în art. 218 alin. (1) și alin. (2), fapta constituie viol.

(5) Acțiunea penală pentru fapta prevăzută în alin. (1) se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(6)^[2] Tentativa la infracțiunile prevăzute în alin. (1)-(2²) se pedepsește. [**R.A.**: art. 201 alin. (3²) teza a II-a, alin. (4) și (5) CP 1969]

Legislație conexă: Legea nr. 118/2019 privind Registrul național automatizat cu privire la persoanele care au comis infracțiuni sexuale, de exploatare a unor persoane sau asupra minorilor (M. Of. nr. 522 din 26 iunie 2019).

Art. 219¹.^[3] **Agresiunea sexuală săvârșită asupra unui minor.** (1)^[4] Actul de natură sexuală, altul decât cele prevăzute la art. 218¹, comis de un major asupra unui minor care nu a împlinit vârsta de 16 ani se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 9 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(1¹)^[5] Actul de natură sexuală, altul decât cele prevăzute la art. 218¹, comis de un minor asupra unui alt minor cu vârsta sub 14 ani se sancționează cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(1²) Actul de natură sexuală, altul decât cele prevăzute la art. 218¹, comis de un major asupra unui minor prin constrângere, punere în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința sau profitând de această stare se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2)^[6] Actul de natură sexuală, altul decât cele prevăzute la art. 218¹, comis între minori prin constrângere, punere în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința sau profitând de această stare se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(3) Dacă faptele prevăzute la alin. (1)-(2) sunt comise în una din următoarele împrejurări:

a) fapta a fost comisă de către un membru de familie al minorului sau de către o persoană care conviețuiește cu minorul;

b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia cauzată de boală, handicap psihic sau fizic, de o situație de dependență ori de o stare de incapacitate fizică sau psihică;

c) fapta a avut ca urmare vătămarea corporală sau a pus în pericol viața minorului în orice alt mod;

^[1] Alin. (3) al art. 219 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 15 din Legea nr. 217/2023.

^[2] Alin. (6) al art. 219 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 15 din Legea nr. 217/2023.

^[3] Art. 219¹ și 219² au fost introduse prin art. I pct. 16 din Legea nr. 217/2023.

^[4] Alin. (1) al art. 219¹ este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 8 din Legea nr. 424/2023.

^[5] Alin. (1¹) și (1²) ale art. 219¹ au fost introduse prin art. I pct. 9 din Legea nr. 424/2023.

^[6] Alin. (2) și (3) ale art. 219¹ sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 10 din Legea nr. 424/2023.

PARTEA GENERALĂ

Titlul I. Principiile și limitele aplicării legii procesuale penale

Art. 1. Normele de procedură penală și scopul acestora. (1) Normele de procedură penală reglementează desfășurarea procesului penal și a altor proceduri judiciare în legătură cu o cauză penală.

(2)^[1] Normele de procedură penală urmăresc asigurarea exercitării eficiente a atribuțiilor organelor judiciare cu garantarea drepturilor părților și ale celorlalți participanți în procesul penal astfel încât să fie respectate prevederile Constituției, ale tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, ale celorlalte reglementări ale Uniunii Europene în materie procesual penală, precum și ale pactelor și tratatelor privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care România este parte.

Art. 2. Legalitatea procesului penal. Procesul penal se desfășoară potrivit dispozițiilor prevăzute de lege. *[R.A.: art. 2 alin. (1) CPP 1968]*

Art. 3. Separarea funcțiilor judiciare. (1) În procesul penal se exercită următoarele funcții judiciare:

- a) funcția de urmărire penală;
- b) funcția de dispoziție asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei în faza de urmărire penală;
- c)^[2] funcția de verificare a legalității trimiterii ori netrimiterii în judecată;
- d) funcția de judecată.

(2) Funcțiile judiciare se exercită din oficiu, în afară de cazul când, prin lege, se dispune altfel.

(3)^[3] În desfășurarea aceluiași proces penal, exercitarea unei funcții judiciare este incompatibilă cu exercitarea unei alte funcții judiciare, cu excepția celei prevăzute la alin. (1) lit. c), care este compatibilă cu funcția de judecată, mai puțin când se dispune începerea judecării potrivit art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c).

(4) În exercitarea funcției de urmărire penală, procurorul și organele de cercetare penală strâng probele necesare pentru a se constata dacă există sau nu temeiuri de trimitere în judecată.

^[1] Alin. (2) al art. 1 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 1 din Legea nr. 255/2013.

^[2] Lit. c) de la alin. (1) al art. 3 este reprodusă astfel cum a fost modificată prin art. 102 pct. 2 din Legea nr. 255/2013.

^[3] Alin. (3) al art. 3 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. II pct. 1 din O.U.G. nr. 18/2016. Menționăm că, prin Decizia nr. 552/2015 (M. Of. nr. 707 din 21 septembrie 2015), Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că soluția legislativă cuprinsă în art. 3 alin. (3) teza a II-a CPP, conform căreia exercitarea funcției de verificare a legalității netrimiterii în judecată este compatibilă cu exercitarea funcției de judecată, este neconstituțională.

(5) Asupra actelor și măsurilor din cadrul urmăririi penale, care restrâng drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei, dispune judecătorul desemnat cu atribuții în acest sens, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

(6)^[1] Asupra legalității actului de trimitere în judecată și probelor pe care se bazează acesta, precum și asupra legalității soluțiilor de neprimire în judecată se pronunță judecătorul de cameră preliminară, în condițiile legii.

(7) Judecata se realizează de către instanță, în complete legal constituite.

Art. 4. Presumția de nevinovăție. (1) Orice persoană este considerată nevinovată până la stabilirea vinovăției sale printr-o hotărâre penală definitivă.

(2) După administrarea întregului probatoriu, orice îndoială în favoarea convingerii organelor judiciare se interpretează în favoarea suspectului sau inculpatului. **[R.A.: art. 5² CPP 1968]**

Legislație conexă: ► art. 23 alin. (11) C. Rom.; ► art. 6 parag. 2 CEDO; ► art. 48 alin. (1) CDFUE; ► Directiva (UE) 2016/343 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale (J.O. L nr. 65 din 11 martie 2016).

Art. 5. Aflarea adevărului. (1) Organele judiciare au obligația de a asigura, pe bază de probe, aflarea adevărului cu privire la faptele și împrejurările cauzei, precum și cu privire la persoana suspectului sau inculpatului.

(2) Organele de urmărire penală au obligația de a strânge și de a administra probe atât în favoarea, cât și în defavoarea suspectului sau inculpatului. Respingerea sau neconsemnarea cu rea-credință a probelor propuse în favoarea suspectului sau inculpatului se sancționează conform dispozițiilor prezentului cod. **[R.A.: art. 3 și art. 202 alin. (1) teza a II-a CPP 1968]**

Legislație conexă: Directiva (UE) 2016/343 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale (J.O. L nr. 65 din 11 martie 2016).

Art. 6. Ne bis in idem. Nicio persoană nu poate fi urmărită sau judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni atunci când față de aceea persoană s-a pronunțat anterior o hotărâre penală definitivă cu privire la aceeași faptă, chiar și sub altă încadrare juridică. **[R.A.: art. 10 alin. (1) lit. j) CPP 1968]**

Legislație conexă: ► art. 4 din Protocolul nr. 7 adițional la CEDO; ► art. 50 CDFUE; ► art. 54 din Convenția de punere în aplicare a Acordului Schengen din 14 iunie 1985 între guvernele statelor Uniunii Economice Benelux, Republicii Federale Germania și Republicii Franceze cu privire la eliminarea progresivă a controalelor la frontierele lor comune, semnată la Schengen (Luxemburg) la 19 iunie 1990 (J.O. L 239 din 22 septembrie 2000).

Art. 7. Obligatorietatea punerii în mișcare și a exercitării acțiunii penale. (1) Procurorul este obligat să pună în mișcare și să exercite acțiunea penală din oficiu atunci când există probe din care rezultă săvârșirea unei infracțiuni și nu există vreo cauză legală de împiedicare, alta decât cele prevăzute la alin. (2) și (3).

^[1] Alin. (6) al art. 3 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 2 din Legea nr. 255/2013.

(2) În cazurile și în condițiile prevăzute expres de lege, procurorul poate renunța la exercitarea acțiunii penale dacă, în raport cu elementele concrete ale cauzei, nu există un interes public în realizarea obiectului acesteia.

(3) În cazurile prevăzute expres de lege, procurorul pune în mișcare și exercită acțiunea penală după introducerea plângerii prealabile a persoanei vătămate sau după obținerea autorizării ori sesizării organului competent sau după îndeplinirea unei alte condiții prevăzută de lege. *[R.A.: art. 2 alin. (2) CPP 1968]*

Art. 8. Caracterul echitabil și termenul rezonabil al procesului penal. Organele judiciare au obligația de a desfășura urmărirea penală și judecata cu respectarea garanțiilor procesuale și a drepturilor părților și ale subiecților procesuali, astfel încât să fie constatate la timp și în mod complet faptele care constituie infracțiuni, nicio persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală, iar orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit legii, într-un termen rezonabil. *[R.A.: art. 1 alin. (1) CPP 1968]*

Legislație conexă: ► art. 21 alin. (3) C. Rom.; ► art. 6 parag. 1 teza I CEDO; ► art. 47 teza a II-a prima parte CDFUE; ► Directiva (UE) 2016/343 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale (J.O. L nr. 65 din 11 martie 2016).

Art. 9. Dreptul la libertate și siguranță. (1) În cursul procesului penal este garantat dreptul oricărei persoane la libertate și siguranță.

(2) Orice măsură privativă sau restrictivă de libertate se dispune în mod excepțional și doar în cazurile și în condițiile prevăzute de lege.

(3) Orice persoană arestată are dreptul de a fi informată în cel mai scurt timp și într-o limbă pe care o înțelege asupra motivelor arestării sale și are dreptul de a formula contestație împotriva dispunerii măsurii.

(4) Atunci când se constată că o măsură privativă sau restrictivă de libertate a fost dispusă în mod nelegal, organele judiciare competente au obligația de a dispune revocarea măsurii și, după caz, punerea în libertate a celui reținut sau arestat.

(5)^[1] Orice persoană față de care s-a dispus în mod nelegal sau injust, în cursul procesului penal, o măsură privativă de libertate are dreptul la repararea pagubei suferite, în condițiile prevăzute de lege. *[R.A.: art. 5 CPP 1968]*

Legislație conexă: ► art. 23 alin. (1), (4) și (7)-(9) C. Rom.; ► art. 5 parag. 1 CEDO; ► art. 6 CDFUE; ► Directiva nr. 2012/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2012 privind dreptul la informare în cadrul procedurilor penale (J.O. L nr. 142 din 1 iunie 2012); ► Recomandarea (UE) 2023/681 a Comisiei din 8 decembrie 2022 privind drepturile procedurale ale persoanelor suspectate și acuzate care fac obiectul arestării preventive și privind condițiile materiale de detenție (J.O. L 86 din 24 martie 2023).

Art. 10. Dreptul la apărare. (1) Părțile și subiecții procesuali principali au dreptul de a se apăra ei înșiși sau de a fi asistați de avocat.

(2) Părțile, subiecții procesuali principali și avocatul au dreptul să beneficieze de timpul și înlesnirile necesare pregătirii apărării.

^[1] Alin. (5) al art. 9 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 1 din Legea nr. 201/2023.

(3)^[1] Suspectul are dreptul de a fi informat de îndată și înainte de a fi ascultat despre fapta pentru care se efectuează urmărirea penală și încadrarea juridică a acesteia. Inculpatul are dreptul de a fi informat de îndată despre fapta pentru care s-a pus în mișcare acțiunea penală împotriva lui și încadrarea juridică a acesteia.

(4) Înainte de a fi ascultați, suspectului și inculpatului trebuie să li se pună în vedere că au dreptul de a nu face nicio declarație.

(5) Organele judiciare au obligația de a asigura exercitarea deplină și efectivă a dreptului la apărare de către părți și subiecții procesuali principali în tot cursul procesului penal.

(6) Dreptul la apărare trebuie exercitat cu bună-credință, potrivit scopului pentru care a fost recunoscut de lege.

(7)^[2] Orice neexercitare a dreptului de a fi asistat de un avocat ales pe parcursul procesului penal trebuie să fie voluntară și neechivocă și nu împiedică exercitarea ulterioară, oricând pe parcursul procesului penal, a acestui drept. În cazul neexercitării dreptului de a fi asistat de un avocat ales, suspectul sau inculpatul este informat de către organele judiciare, într-un limbaj simplu și accesibil acestuia, cu privire la conținutul dreptului și la posibilele consecințe ale neexercitării acestuia. **[R.A.: art. 6 CPP 1968]**

Legislație conexă: ► art. 24 C. Rom.; ► art. 6 parag. 3 lit. b)-c) CEDO; ► art. 48 alin. (2) CDFUE; ► Directiva nr. 2012/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2012 privind dreptul la informare în cadrul procedurilor penale (J.O. L nr. 142 din 1 iunie 2012); ► Directiva nr. 2013/48/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2013 privind dreptul de a avea acces la un avocat în cadrul procedurilor penale și al procedurilor privind mandatul european de arestare, precum și dreptul ca o persoană terță să fie informată în urma privării de libertate și dreptul de a comunica cu persoane terțe și cu autorități consulare în timpul privării de libertate (J.O. L nr. 294 din 6 noiembrie 2013); ► Directiva (UE) 2016/343 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale (J.O. L nr. 65 din 11 martie 2016); ► Directiva (UE) 2016/1919 a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2016 privind asistența juridică gratuită pentru persoanele suspectate și persoanele acuzate în cadrul procedurilor penale și pentru persoanele căutate în cadrul procedurilor privind mandatul european de arestare (J.O. L nr. 297 din 4 noiembrie 2016).

Art. 11. Respectarea demnității umane și a vieții private. (1) Orice persoană care se află în curs de urmărire penală sau de judecată trebuie tratată cu respectarea demnității umane.

(2) Respectarea vieții private, a inviolabilității domiciliului și a secretului corespondenței sunt garantate. Restrângerea exercitării acestor drepturi nu este admisă decât în condițiile legii și dacă aceasta este necesară într-o societate democratică. **[R.A.: art. 5ⁱ CPP 1968]**

Legislație conexă: ► art. 22 alin. (2), art. 26 alin. (1), art. 27 alin. (1) și (2), art. 28 și art. 53 C. Rom.; ► art. 3 și art. 8 CEDO; ► art. 1, art. 4 și art. 7 CDFUE; ► art. 280, art. 281 și art. 282 CP.

^[1] Alin. (3) al art. 10 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 3 din Legea nr. 255/2013.

^[2] Alin. (7) al art. 10 a fost introdus prin art. IX pct. 1 din Legea nr. 122/2024.

Art. 12. Limba oficială și dreptul la interpret. (1) Limba oficială în procesul penal este limba română.

(2) Cetățenii români aparținând minorităților naționale au dreptul să se exprime în limba maternă în fața instanțelor de judecată, actele procedurale întocmindu-se în limba română.

(3)^[1] Părților și subiecților procesuali care nu vorbesc sau nu înțeleg limba română ori nu se pot exprima li se asigură, în mod gratuit, posibilitatea de a lua cunoștință de piesele dosarului, de a vorbi, precum și de a pune concluzii în instanță, prin interpret. În cazurile în care asistența juridică este obligatorie, suspectului sau inculpatului i se asigură în mod gratuit posibilitatea de a comunica, prin interpret, cu avocatul în vederea pregătirii audierii, a introducerii unei căi de atac sau a oricărei alte cereri ce țin de soluționarea cauzei.

(4) În cadrul procedurilor judiciare se folosesc interpreți autorizați, potrivit legii. Sunt incluși în categoria interpreților și traducătorii autorizați, potrivit legii. [**R.A.:** art. 7 și art. 8 CPP 1968]

Legislație conexă: ► art. 128 C. Rom.; ► art. 6 parag. 3 lit. e) CEDO; ► Directiva nr. 2010/64/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 octombrie 2010 privind dreptul la interpretare și traducere în cadrul procedurilor penale (J.O. L nr. 280 din 26 octombrie 2010).

Art. 13. Aplicarea legii procesuale penale în timp și spațiu. (1) Legea procesuală penală se aplică în procesul penal actelor efectuate și măsurilor dispuse, de la intrarea ei în vigoare și până în momentul ieșirii din vigoare, cu excepția situațiilor prevăzute în dispozițiile tranzitorii.

(2) Legea procesuală penală română se aplică actelor efectuate și măsurilor dispuse pe teritoriul României, cu excepțiile prevăzute de lege.

Legislație conexă: art. 8 CP.

^[1] Alin. (3) al art. 12 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 4 din Legea nr. 255/2013.